

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, 7 Octombrie, 1896.

Numai patru zile ne mai despart dela întrunirea conferenței generale, care are să judece ținuta românilor în fața alegerilor.

Lupta e febrilă în toate părțile, toate partidele lucră din puteri spre a-și asigura reușita.

Se lucră deci în toate părțile, și din toate puterile se fac presiuni din partea organelor administrative, se fac cele mai mari corupțiuni, se cumpără pe bani voturile alegătorilor, și astfel se pângărește sistemul constituțional, se pângărește parlamentul și parlamentarismul în general.

Noi românii am rămas până acuma în pasivitate.

Nu vom mai stăruia asupra motivelor, din cari a răsărit pasivitatea, nu vom mai înșira neajunsurile legate de pasivitatea noastră.

Datori suntem însă ca organ de publicitate să arătăm situațiunea în adevăratele ei colorii, în adevăratele ei consecințe, și se spunem poporului român, care este cea mai curată credință a noastră.

Pasivitatea după-cum noi o am executat a fost o școlă de demoralizare a poporului nostru.

Am decretat pe hârtie pasivitatea, dară nu am lucrat în direcțiunea sănătoasă, de a și executa concludul cu pasivitatea.

Poporul a rămas de capul său, fără ocrotire din partea inteligenței.

Poporul român a mers la urnă, și astfel și-a exercitat dreptul electoral, care i-l-a dat legea.

Neavând candidat național român, poporul român a votat pentru candidații guvernului și unde nu o a făcut acesta în masse, unde au mai fost candidați de mai o opoziție, acolo pentru câțiva cruceri a votat pentru acestia.

S'a depărtat deci inima poporului de câtră conducătorii lui, și paralel cu acest fapt în inima lui a intrat înclinarea spre corupțiune.

Astăzi stăm în fața acestor 2 rele. Cu cât vom înainta mai mult pe lângă pasivitatea de până acuma, cu atât

mai mult dăm poporul pradă corupțiunii.

Vor veni timpuri, când vom avea trebuință de votul poporului, și atunci ne vom căi pentru pasivitatea de până acuma, căci atunci inima poporului în cazul cel mai bun va privi mai bucurios la banii din corupțiune, decât la vorbele noastre.

Tinerimea noastră în cele din urmă s'a urit de neactivitatea de până acuma. Ea pretinde teren de luptă, putere, cari dacă în ea. nu mai pot sta nefructificate.

De aceea vedem, că în fața alegerilor de acuma o sumă de oameni au acceptat terenul legal și și-au pus candidatura.

După-cum am amintit deja, în comitatul Solnoc Doboca au candidat 2 români, în Năsăud a candidat directorul gimnaziului Ioan Ciocan, și vor birui, că vor mai candida unii și în cercul Orăștiei, Dr. Nicolau Șerban își susține candidatura în cercul Arpașului.

În Ungaria pe lângă românii deputați de până acuma au mai candidat alții noi.

În cercul Șiriei a candidat președintele dela sedria orfanală, Antonescu, în comitatul Bihorului a candidat cu program guvernamental avocatul Teodor Fașie.

În parlamentul viitoriu vom avea deci de lucru cu o serie de deputați români aleși contra eventualului conclud al conferenței electorale generale.

Suntem deci de părerea, că noi românii, din programul nostru deocamdată să rezervăm pentru timpuri mai bune punctele acele, a căror realizare nu atârna de puterile noastre și cari dacă va fi să se realizeze, se vor realiza fără concursul nostru.

Să rezervăm pentru alte timpuri mai bune punctul cu autonomia Transilvaniei, și cel cu dualismul, care și așa nu e actual.

În consecuență să acceptăm actuala basă de drept în stat, și cu susținerea celorlalte puncte din program

să pășim pe terenul de luptă, să ducem poporul la luptă sub stindardul nostru național, și sub acel stindard prin luptă să-l ducem la izbândă.

Agitații din incidentul alegerilor dietale. În numărul 17 l. c. al lui „Erd. Hiradó”, cunoscutul Ūrmössy Lajos publică un prim articol fulminant, prin care agită din răspuțeri contra partidului guvernamental, ca în contra unuia, care voește să-i dea legați pe maghiari în mâinile austrieilor. Introducerea articolului însă are în câțva un caracter tânguicios. Eă ce dăce dl Ūrmössy între altele:

Nu este nici un motiv, care ar îndemna pe alegători, să ridice la majoritate partidul guvernamental.

Despre urmarea unei politici naționale nici vorbă nu pöte fi cu sistemul aulic de acum, de aceea a rămas caracterul țării până ađi naționalist și nu-i imprimat pe el caracterul statului magiar.

Ne place să ne mândrim cu maghiarizarea Budapestei și fapt este, că dintre 41 biserici ale capitalei, în 39 serviciul divin decurge în limbi nemagiare. — Poți vorbi după aceste despre capitală magiară? . . .

Unde e curtea magiară? Nicăiri! Din contră curte imperială există în Viena.

Representarea noastră externă e totă germană. Ungaria ađi e numai concept și nimic altceva.

Töte aceste ar putea să fie altcum, dacă guvernele magiare n'ar petrece în servilism, ci s'ar angaja de luptători ai ideei naționale.

Constată apoi, că ministrii magiari au devenit lingușitorii Austriei, și își dau silință să atragă întrăgă poporațiunea ungareii la servilism față de Austria, apoi continuă:

A și făcut cuceriri spiritul acesta, și elementele independente au să desvölte putere mare, ca să împedecă ajungerea la victorie a masselor cucerite de Viena.

Învingerea partidului liberal ar fi victoria Austriei! . . .

În privința teritorială am rămănea și mai departe, și în privința materială vom deveni pradă Austriei.

Vorbesc apoi despre starea deplorabilă a economiei de stat, deși dările s'au urcat în mod insuportabil.

Intr'un punct numai escelăm, — dăce Ūrmössy — pe terenul decorațiilor. Nu există în lume o țără, unde să fie atăția ömeni decorați, ca la noi, A devenit o adevărată manie vênarea după titluri și orduri. În punctul acesta guvernele magiare desvöltă mare zel, voește să prindă în mrejele lor de interes locuitorii țării, de aceea cad ordurile și titlii ca plöia.

Infectează caracterul curat magiar, ca cu atăt mai ușor să pötă tracta cu națiunea în Viena.

A sosit timpul, ca elementele independente să se consolideze. Fie-care casă magiară să fie o cetate, în care ceta de corteși a guvernului să nu pötă pötrunde, și locuitorii ei să nu se înfăcieze.

Muerile să considere de rușinos, dacă cineva dintre membrii familiei lor votöză cu partidul austriac. Să-i fie rușine la acel alegător, care la aniversarea sêrbării noastre de o mie de ani se angajöză de simbriază în tabăra austriacă. Să desprețuim pe acel funcționar, care nu din principiu, ci din interes și mai virtos la poruncă votöză pentru candidat austriac . . .

Ne cede pe grumađi cuota, și s'a terminat cu desvöltarea noastră pe terenul economiei publice și a industriei; ér frumoșa noastră patrie va degenera total în un ținut austriac.

În fine provöză inteligența, să trimbițe la urechia poporului, să-l readucă la conștiință că de nu, e vai! — toți vor deveni austriaci, îi răpescă vulturul!

Magiarii despre acțiunea noastră în fața alegerilor.

„Budapesti Hirlap” dela 17. a l. c. sub titlul „Acțiunea electorală a valachilor”, publică o corespondență datată din Brașov, asupra căreia ținem a atrage atenția cetitorilor nostri:

Când a devenit fapt, că Majestatea Sa va visita România, în cercul conducătorilor naționalității române, cea dintăiu întrebare a

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

8. Dacă totuși dintre cei Fugiți (Dezertori) căroră li sau ertat greșala; sar afla unii împietriți, care mila înălțimei sale întru nimica socotinduo, și mai încolo vor rămăne întru rēutatea sa, și acesta până la sfêrșitul lunii lui Iulie An 1810. hotărită vrēme a ertării spre. Folosul său a o întörce n'ar pofți, unii, ca acesteia, după cele mai aspre despre Cătanele Fugite sunătoare Articulușuri Cătănești să vor pedepsi.

Pentru aceea totă Deregătorii ori de ce nume s'ar numi, strēnsă să îndatoröză, ca după trecerea Terminului acestuia așa înlungită, pe unele Cătane ca acestea întru rēutatea sa împietrite în tot chipul a-le cerca, și a-le prinde, care după modrul în legile Cătănești hotărită fără nice o îngăduință pedepsindu-se de totă ertarea de aici înainte pururea vor fi lipsiți. Sau dat în Vienna la 17 Ianuarie Anul 1810.

Groful Ventel Colorado,
Feldmarșalul, și Preșident al Sfatului Oștilor.

Prin Sfânta Chesaro Crăiasca Mărire. În đia, și Anul precum mai sus:

(L. S.) Caspar Lehmann.

La Num. 9647. 1810.

De obște înștiințare.

Prea Înălțatul Impărat la arătarea Deputații, spre schimbarea, și ștergerea Bancuteilor orânduia în a 17 đii Septemvrie acestui An curgătoriu făcută s'au milostivit a hotări, ca după orânduela prin Patenșul la 25 Iulie An. 1807 și la 13 August An. 1808 eșit de obște vestită, cele din Anul 1800. Bancute de cinci zloți din curgere să se pună afară.

Intru acăruia orēndueli urmare Banco Țidulele cele de cinci zloți din Anul 1800 până la điaua cea mai de pe urmă adecă sfêrșitul lui Ianuarie a Anului 1811 la cele visterialicești, și de obște Casșe în toate plătirile să vor lua înlăuntru, și să vor primi, éra dela điaua cea dintăi Februarie a Anului 1811 înainte numai la Banco Casșa până la sfêrșitul lui Iulie aceluiași An 1811 să vor schimba cu altele, éra după trecerea acestui termin, adecă după điaua cea dintăi August a Anului 1811 în această schimbare va mai avé loc.

Acésta orēnduelă numai spre cele vechi din Anul 1800 de cinci zloți Bancute să întinde, éra cele nouă din Anul 1806 pedeamăndouă laturile tipărite Bancute de cinci zloți și de aici înainte în curgerea sa cea de până acum rămăne.

3458. 1813.

Noi Francisc întăiu,

din darul lui Dumneđeu Impăratul Austriei, Craiul Țărilor Ungariei, Bohemiei, Galitiiei și Lodomeriei, Marele Povățuitoriu a Austriei, etc. etc.

A mai deaprobe trecuților, și mai vėrtos aceluia de an ani întâmplări încăt de lipsă întru Starea biruinței noastre cu anumită în curgere au fost.

Pacea și Rēboiul, a staturilor pre noi împrejurătoare fericită, au nfericita stare, la a Némurilor din grija lui Dumneđeu Nöuă încredințate odihnă, și fericire cu une încunjurată în curgere este.

Încăt ne am străduit spre aceea, ca prin a lucrurilor negare dela Noi profitelor silințe, cu cea mai mare luare de sémă spre curgerea Supușilor nostri să rēspundem: Credincioșii nostrii Supuși cu mulțămită vor cunöște.

Cumcă sēguintă noastră, și dela un an încöce dela Țărele și preste rēnd pofțite jertfe, a pre mai stătornice tălpi ziditörei odihnă ajungere o ayuto sfêrșit; Acésta în biruința noastră și în totă Europa întru o de obște învingere s'au prefăcut.

(Va urma).

fost, că visita acésta, care de fapt este siglarea adesiunii României la tripla alianță, ce rezultate va avea în favorul nișuințelor naționaliste a româniei din patrie? A fost generală convingerea, că *Sturdza* își va împlini promisiia și pentru România va pune condiția neștrămutabilă, ca guvernul magiar să facă anumite concesii pentru românii din Ungaria. Șirul acestor preținse concesiuni ar fi să l încépă o nouă lege electorală, care ar face cu puțință pășirea în acțiune și a românilor din părțile transilvănene.

A fost în plan, că *Coroianu* și *Rațiu*, vor călători la București, ca cu privilegiul visitei împărătesci să se convingă acolo la fața locului, ce consecuențe va avea visita împărătescă pentru românimea din patrie? Deja atunci era hotărât, că îndată după terminarea visitei, *Rațiu* o să convõe în Sibiu o conferență confidențială, pentru discutarea ținutei politice urmate de situația, ce avea să se schimbe. Convocarea acestei conferențe părea fapt împlinit, într'atâta, că „*Epoca*” din București a aflat cu cale a o și semnal public.

Coroianu și *Rațiu* însă n'au putut să mērgă la București, pentru-că tocmai atunci a trebuit să-și împlinescă închisorea de opt zile, ce li s'a dictat pentru publicarea *manifestului*. Visita regală dela București a decurs fără de a-le succede diplomaților valachi din Sibiu să afle: ore fost-a vorbă în Sinaia și despre ei, sau ba? Ca poziția lor să fie și mai încurcată, disolvarea parlamentului a adus la ordinea zilei alegerea de deputați.

Că partea mai tineră a româniei e neîndestulată cu politica de pasivitate, care pân'acum afară de fiasco alt rezultat nu a avut, e fapt în genere cunoscut și conducătorilor din Sibiu cu acel adaus, că mai mulți din elementele tinere ar fi aplicați, dacă altcum nu, apoi după modelul sașilor, să între în politica activă, ba și vestea aceea e răspândită, că dintre ei mulți s'au insinuat deja la *Bánffy* pentru mandat și că *Bánffy* cu organizarea unui grup de partid român guvernamental va nimici înaintea străinătății cea mai puternică acasă, că româniea nu e reprezentată în legislațiune. În adevăr nimic n'ar putea fi mai fatal pentru politica tribuniștilor decât un energic grup de partid parlamentar român, constător din 10—15 bărbați, care ar avea curagiul să declare pe față, că nu *Rațiu* și *Coroianu* represintă româniea, ci ei, cari stau pe baza constituționalismului și iau parte în legislațiune, pentru-că asta ar fi desmînțirea fățișe din partea română a afirmativelor pretențiuni naționaliste române și ar pune capăt humbug-ului politic, cu ajutorul căruia au licăit pân'acum preinșii politici ai naționalității române.

Acum ce-or să facă? Acésta a fost întrebarea întrebărilor. Vecinic îngrijoratul *Hamlet* al politicii naționaliste române, *Mocsonyi*, pe calea „*Dreptății*” a dat expresie vederii, că nu trebuie făcut nimic. Trebuie așteptat în liniște cursul evenimentelor, și ținuta politică viitoare trebuie evenimentă după schimbările nouă ale situației. Direcția *Lucaciu-Mangra*, a cărei mediator e „*Revista Orăștiei*”, solicită pasi-

vitătea energică, care ar consta în aceea, ca în taină, sau de jumătate ascuns, să se organizeze comitetele după cercuri electorale, a căror problemă ar fi, a desmînța alegătorii români dela aceea, ca să spriginescă cu voturile lor candidatul vre-unui partid legal, așadară a lărgi pasivitatea și prin participarea la votare, nu așa, cum a fost datina până acum. În Arad, unde vor păși și câțiva români guvernamentali, tovarășia *Mangra* a și cercat organizarea acestor comitete.

Partidul lui *Rațiu* era de părerea, că fără consultarea poporului român, în chestia acésta nu se pôte hotărî. Er forma consultării poporului român este o conferență națională. Conferența acésta trebuie deci în primul plan convocată. Dar cum, când au cercat-o acésta deja în 15 Maiu a. c., autoritățile însă n'au încuviințat-o?

Și totuși trebuie încercată convocarea, pentru-că din 15 Maiu încóce situația s'a schimbat, apoi nu trebuie uitat, că conferența din 15 Maiu n'a oprit-o guvernul, ci numai autoritățile, și despre apelația dată contra opririi, ministrul de interne încă n'a decis, deci guvernul în chestia acésta încă n'a pronunțat ultimul cuvânt și așa încuviințarea conferenței nu se pôte privi cu siguranță de eschisă.

După ce relativ la cele de făcut, cu deosebire însă relativ la convocarea conferenței, vederile bărbaților compenți difer, trebuie să se țină o conferență confidențială, în interesul învoierei prealabile uniforme. La conferența acésta confidențială, sub pretextul, că acționarii societății *Tipografia* se consultă, cu datul de 6 Octobru *Rațiu*, din diferitele părți ale țării a convocat vre-o 40 persoane pe 14 Octobru. Interesant e, că la consultarea acésta n'au fost invitați nici *Lucaciu* nici *Mangra*.

Conferența s'a și întrunit pe eri (14 a. l. c.), ba încă și dintre cei nechemăți s'a prezentat *Lucaciu*, cu vre-o doi partizani ai sei. Din consultarea acésta numai rezultatul a eșit la lumină, a cărui cuprins este, că conferența află de lipsă convocarea conferenței naționale și-l îndrumă pe *Rațiu*, să o convõe pe 24 Octobru.

Acum întrebarea e, ce țință pozitivă are acésta nouă acțiune?

După *Rațiști*, dacă guvernul nu va permite ținerea acestei conferențe, e clar, că visita regală la București nu va avea nici o consecuență și că pentru Români situația a rămas neschimbată. Dacă o va permite, permisia va fi document vedit, ba chiar garanță, că consecuențele visitei la București vor fi favorabile pentru români, și de aceea ținută în 24 Octobru, conferența națională numai aceea ar enunța-o: Româniii vor rămânea pe lângă ținuta lor pasivă de până aci, până când legile electorale cel puțin în părțile ardeleni nu se vor schimba într'atâta, să se egalizeze cu dispozițiile legii electorale valabile dîneoce de dealul *Craiului*.

Dacă parlamentul viitor ar schimba în acest înțeles legea electorală, atunci o conferență viitoare ar schimba programul dela

1881 din Sibiu, și încă în forma aceea, că ar decreta *activitatea*, și ar renunța la punctul privitor la *autonomia* Transilvaniei, în convingerea, că susținând celelalte pretenșii, totuși ar fi cu puțință pe basa acésta pactarea cu vre-un guvern magiar.

Acésta este tabloul situațiunii politice a naționalităților române în raport cu alegerile apropiate, și așa candidații guvernamentali sau opoziționali ai cercurilor electorale locuite de români, n'au de ce să le fie tēmă, că în tertipurile lor vor fi conturbați de activitatea naționalistilor români.

Petiția Metropolitului la rege,

presentată în audiența avută eri de dl Dr. *Nenișescu*, fost decan al facultății de teologie, din partea I. P. S. S. metropolitului primat *Ghenadie*.

Sire,

Frații mei întru *Christos*, metropolitul *Moldovei* și *Sucevei*, episcopi și arhieriei, nesocotind Sf. Canóne, legea, regulamentul și precedentele Sf. Sinod, s'au adunat, după o prealabilă înțelegere și pe căi peșișe, în localul Sf. Sinod și m'au judecat sub înfruirea răutății lor.

Judecata P. P. S. S. Lor necanonică mi s'a înfățișat în ziua de 22 Maiu anul curent, când am și fost neomenesce ridicat cu puterea publică și poliție de pe scaunul de metropolit-primat al țerei, pe care scaun stând pe temeiul alegerii țerei, prin ai sei reprezentanți legali și pe temeiul întăririi Majestății Vóstre, Suveranul nostru, mē sirguiam fără regret la împlinirea datoriilor sfinte pe care mi le cereau Sf. noastră biserică și încrederea deplină de care mē bucuram înaintea Majestății Vóstre; și am fost aruncat în Sf. mănăstire *Căldărușani*, pus fiind sub paza polițenescă și până astăzi.

Sire,

Până acum n'am îndrăsnit să supăr pe Majestatea Vóstră decât numai atunci, când nelegiurile sévērșite asupra'mi de părășii și judecătorii mei să revărsau cu prisos de dușmănie asupra mea, lipsindu-mē și de cea mai neapărat trebuinciosă îmbrăcăminte pentru un om. Atunci fiind într'o stare de plâns, tratat mai rău decât făcătorii de rele, neavând la cine cere îndurare, am cutețat să cer dela Majestatea Vóstră, ca după atâtea rele și nedreptăți ce mi s'au făcut, să nu fiu și batjocorit.

Cu cea mai adencă recunoscință vă mulțamesc, Majestate, că n'ați trecut cu vederea șmerita mea rugăciune.

Sire,

Dacă n'am cutețat de atunci și până acum să Vē supăr cu ceva în cauza mea, este că m'am gândit să rabd, ca Majestatea Vóstră să aibă timpul trebuincios spre a cunoșce nevinovăția mea, nedreptatea strigătoare ce mi s'a făcut și tóte fără de legile sévērșite asupra-mi din ură, pismă și dușmănie.

Am socotit cuviincios, dîc, să rabd și să nu supăr pe Majestatea Vóstră în zilele scumpe și de mare însemnătate pentru trebile și nevoile țerei, de care Majestatea Vóstră Vē ocupați zilnic, adăncit fiind în grijile cele mai mari pentru binele și fericirea scumpei noastre țeri.

Acum, după-ce *Dumneșu* binevoi ca să Vē întorțeți sănătoși în țēră și că aveți și fericirea ca împreună cu înțrega țēră să primiți pe marele óspe, pe Majestatea Sa Impēratul Austro-Ungariei, și că de acum sunteți puținii mai liniștiți mi-am dîs, că este timpul cuvenit să pot lua îndrăsnelă ca să alerg la Majestatea Vóstră, spre a Vē ruga, cu tot respectul, a mi să face dreptatea pe care o cere și *Dumneșu* și ómenii.

(Va urma).

Noutăți.

Nouă politică culturală. „*B. H.*” dela 15 a. l. c. se plânge că s'a pornit în foile magiare o nouă mișcare diaristică cu scopul de a da o altă direcțiune politice culturale magiare prin școlele populare înființate de guvern printre naționalități. Mișcarea țintesce într'acolo, ca astfel de școle să nu se înființeze mai întâiu acolo unde naționalitățile sunt compacte și magiari nu sunt de loc, ci în ținuturile amestecate, unde elementul magiar este amenințat, cu desnaționalizare.

Fórte corect, dîce „*B. H.*”, dar acésta nu e ceva nou, căci, neavând puteri materiale de ajuns pentru de a înființa pretutindenea astfel de școle, s'au înființat și se înființază și azi mai întâiu în ținuturi unde elementul magiar e periclitat cu desnaționalizare și numai apoi ici și cōlea în ținuturi locuite de naționalități în masse compacte. Deci nu e de lipsă ca să se suleveze din nou acésta cestiune, căci e înțelșă de sine.

Un ținut productiv apărat cu stavile contra inundării ne arată datorința din destul ce avem de făcut în cas de pericol. Dacă stavila isvoresce, ba chiar curge pe undeva, atunci nu pentru o lucrare mai intensivă a pământului ne vom întorče grija mai întâiu, ci pentru repararea stavilei, ori chiar pentru ridicarea de stavile noue. Astfel vom scăpa totul, dacă vom putē ține inundarea cât se pôte mai departe prin stavile sigure.

Cine nu are puteri de ajuns, nu se apucă deodată de tóte, ci de aceea, ce fi este mai necesar, ca să pótă face pe rēnd totul ce voesce.

Mai consult ar fi, dîce „*B. H.*” ca să se mediteze asupra unui nou sistem de alegeri, decât asupra unei noue politice culturale ca acésta, care nici nu e ceva nou.

Fórte corect raționēză „*B. H.*”, și ar trebui să ținem cont de și noi cele ce le dîce ea despre politica culturală magiară prin școlele înființate printre naționalități, îngrijindu-ne și noi mai întâiu pentru elementul românesc răspândit printre alte nemuri și apoi pentru celalalt neamestecat și

Peșitorul

de

Paul Bourget.

Enric Mantolle a ajuns la pórta cu gratii a căsuței, care de câteva luni îi e atât de scumpă, atât de dragă.

Inima îi bătea vehement. Cu drépta strîngea nervos mănunchiul de argint al bastonului său elegant. Măna și-a ridicat-o la gât și și-a potrivit cravata. Ghetele nu i se păreau destul de scilpicioșe și injura în sine servitórea, care le-a curățit atât de rău.

Dar abia trase clopoțelul și s'a deschis înaintea lui ușa scărțetóre, pe treptele, ce conduc în casă apăru o tineră fată.

În momentul acéste inima lui *Enric* Mantolle svîcnea mai puternic.

Fata sub adierea mângăetóre a rașelor sórelui de primăvară trecu repede prin foisorul de arbori înaintea tinērului. Era o blondă, cu fața rumenă. În ochii ei de-un albastru închis, strălucia fericirea, ér pe buzele ei primăvara dulce suridea. Inima îi bătea în o agitație mai intensă, decât a tinērului...

Trandafirii de-un roșu palid, albi, și de-un roș închis se închinău în lungul șirului de arbori, părea că vreau să vadă mai bine trecătorii. Viorelele își răspândeau mirosul

lor îmbătător de sub tușițe. Între ramurile unui castan, ce-și împrăștia floricelele albe ca zăpada, ciripea veselă o păsărică sprintenă.

Enric Mantolle strinse cu foc mâna *Lucilei* Fleuret.

S'au salutat în modul obicinuit, ascun zēnduși agitația la adăpostul unor cuvinte convenționale. Urmânduși tineră conducătoare, și sorbind mirosul dulce, ce-l răspândeau vestimintele ei, tinērul ajunse la trepte, cari de două laturi erau închise cu iederă verde. lăsă antișambra și întră în odații, unde sub jalușiile închise domnea un întunec blând. Odaia era și salon și sală de mănecare.

Pe trepte apucă mâna fetei, pe-un moment privirile li s'au împreunat și împrumutat își șopteau:

— *Lucile!*

— *Enric!*

Tinērul a întrat în odaia, s'a înclinat înaintea mamei, vēduva *Fleuret*, adresându-i cuvinte respectuóse.

Dómna *Fleuret*, deși încă tineră în ani, părea o femeie înaintată în vîrstă. Supărarea, gândurile, viforele timpului au lăsat urme vecinice pe fața ei. Sosirea tinērului óspe însă se vedé că o înviorēză și o umple de o plăcută satisfacție.

Au ocupat loc cu toții și s'a început conversația, la început ca totdeauna, despre

timp, despre flori și alte lucruri indiferente. Privirea lui *Enric* din timp în timp se opea asupra *Lucilei*; aceste cuvinte mute ale amurului o umpleau pe mamă de sentimentul nedescrîptibil al bucuriei. Era acésta realizarea visurilor ei. Fericirea scumpei sale fete, încoronarea vieții sale de dureri pline și obosite: acest moment îi prevestea un viitor mai senin, asigurarea unei vieți pacinice și împrăștiarea norilor neliniștitori de pe cerul vieții sale.

Ca totdeauna, de câte-ori a venit în vizită, *Enric* a rugat pe *Lucile* să-i cânte cu violina. Cânta cu o adevărată artă; în zilele mai fericite a învățat, mai târziu prin silințele proprii s'a perfecționat.

Brațele ei rotunjóre, albe ca zăpada, și până 'n cot góle te fermecau, ca și gâtul ei ca laptele, pe care-i cădeau pletele aurii de voluptate tremurânde.

Dómna *Fleuret*, în haina ei negră, moróșă își înclină capul și cufundată în gânduri părea că ascultă cântecul violinei. *Enric* Mantolle ședēnd în întunecul sērbătoreșc, privea când la fată, când la mama ei.....

*

Acum a venit cu hotărîrea firmă, să se declare, să-și facă cunoscută dorința, și fără încungiu, sincer, și cinstit să și mărturisescă dragostea, ce o simte pentru *Lucile*.

Pentru că i era dragă fata. Și-a mărturisit-o sieși, precum i-a mărturisit-o și *Lucilei* în sēra trecută, în grădina cea cu flori plină, fermecată de rașele lumii. Amorul acésta s'a ivit în mod natural, de sine s'a deschis, ca bobocul de trandafir, la cea mai mică adiere a primăverei. *Enric* a venit să-și petrecă feriile în orașel, și aici a cunoscut pe *Lucile*. Dragălașia ei fermecătoare și tineretea ei fragedă au încătușat întâiu sentimentele, apoi inima tinērului. Și când pentru a două óră a vēțut fata, a sciut că-l înbesce. Și jingășia ei tineră a furisat o rază de sóre în inima lui pe cale de a se vesteji.

Pentru el, parisianul sceptic, iubirea jingășe și curată a băiatei însemna întinerirea inimei sale. Iși împodobeia visurile cu ideale frumoșe, și privea cu încredere la apropiata lor realizare.

Cu tóte acéstea iubirea nu i-a copleșit întreg gândul, întregă inima. Pentru că nu l-a cuprins ca fulgerul patimei, care traformăză dintr'odată viața, care deodată înseninēză vēșduhul înourat, și ne desvêlesce cerul cu bolta sa azurie, și care din iad ne vrășcesce în un rai miraculos! Nu, printin premeditată a fost acésta, care se desfășură încet în dragoste și conduce la fericire.

În sēra aceea, căreia i-au premers multe alte visite de felul acésta, *Enric* a venit cu

neamenințat atât de mult de pericolul desnaționalizării.

Pentru orientarea tuturor celor competenți.

Iubileul telegrafului în Austria.

La 19 Decembrie a. c. se vor împlini 50 de ani de când s'a dat folosinței publice în Austria prima linie telegrafică, între Viena și Florisdorf în lungime de 15 km. Astăzi lungimea liniilor telegrafice e de 133,155 km. cu 4393 de stațiuni. La început s'a folosit sistemul Morse, astăzi se folosește sistemul cu litere. La anul 1850 o telegramă de 10 cuvinte dată din Viena la Triestă a costat 9 fl. 12 cr. Astăzi pentru această sumă la aceeași depărtare se transportă o telegramă de 300 de cuvinte. Circulațiunea în primul an a fost 3045 de telegrame, ér astăzi circulațiunea pe toate liniile telegrafice austriace trece preste 4,822,935. Se fac mari pregătiri pentru serbarea acestui iubileu însemnat.

Corespondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Zarand, în 12 Octobrie 1896.

Electoral. — Demoralizarea alegătorilor. — Afaceri economice. — Reforme impuse de împregiurări.

Suntem și pe aicea în toiul alegerii de deputat dietal. Alegătorii din cerc sunt aprôpe toți români — la 2000 — față de o dispartență minoritate a magiarilor. Pe dreptul s'ar aștepta omul ca și în sinul acestor alegători să se observe ceva-și mișcare. Dar până acum linisce, ca în mormânt. Omii în și de tîrg convenind unul cu altul se în trebă ore ce facem noi români? Și nu află omul, carele se răspundă. Cei ce au monopolizat afacerile politice tac și se nu cutezi cumva ai atinge, căci atunci furile tôte și se desearcă în cap. Nu așa însă fac străinii și lumea oficiôsă. Ei se pregătesc. Pun tôte în mișcare. Ei activi — în adevăratul înțeles al cuvîntului; éră noi pasivi — ca se nu șic indolenți — în sensul strict al cuvîntului. E mai mult ca sigur, că alegătorii români — neorientați — lesne vor fi seduși și demoralizați ca și în 1892. În 14 Octobrie a sosit în Brad — fostul deputat al cercului Baia de Criș: baronul Josika Gábor guvernamental. La ôrele 11 a. m. a întrat în Brad — fiind însoțit de pretorele cercului Brad, și directorii băilor dela Ruda și Musariu. La arcul de triumf — i-a ținut vorbire preotul reformat Konya — ca esmis din partea clubului liberal. La ôrele 3 p. m. candidatul Br. Josika și-a ținut darea de sémă în hotel „Hungaria”. Nimic însă nu ne-a spus nouă, — decât că a spriginit guvernul, ceea ce și primire, cât și la darea de sémă. Mai tot oficiali, notari și juđi. Chiar și maghiari erau fôrte puțini — fiind și pe aici opoziționali. Deja candidatul petrece în cerc și precum se vorbește va cerceta pe unii notari, ca să se informeze mai de aprôpe asupra ținutei alegătorilor. De contra candidatul până în momentul de scriu ca se

scie nimic. Și probabil nici nu va candida opozițional. Reușita — după tôte combinațiile va fi ușoră — nepășind contra candidat.

Svonul. că ar păși un candidat român în loc de a se confirma, să suprimă. Poporul și vede de lucrurile lui.

Recolta grâului și a cucuruzului a fost mijlocie. Prune, cari sunt articlu însemnat de câștig în aceste părți pentru țeran, mai nu s'au făcut de loc. Un car de prune cu 12—17 fl. v. a. ér măsura de 50 litre prune roșii 80 cr. până la 1 fl. v. a. Prunele bistriție a 30 litre măsura s'a vîndut cu câte 1 fl. 20 cr. Au fost fôrte puține. Se caută bine și merele, apoi nucile. Tîrgul de nuci din Brad e fôrte vioiu. Fôrte mulți străini s'au putut vedé tîrguind nuci cu sutele de saci, măsura 1 fl. 80 cr. până la 2 fl. 20 cr. Probabil se va urca prețul. În general putem profeti ca lucru secur, că pόμεle pe viitor în urma venirei trenului până la Brad au să fie un articlu de comerțu fôrte căutat. Și nu este o alta regiune în tôte Ungaria, în carea să priescă clima așa de bine pomilor. De ce dară să nu deschidem ochii poporului asupra acestui ram de câștig, de ce să nu-l facem ca să îmbrățișeze agricultura cu tôte ardôrea. Relativ la această afacere conducătorii sunt datori a face mult.

Ar fi de dorit a se stărui asupra următorilor mijloce menite a promova cultura pomilor:

a) Să se pună în discuție în învățatori, cari ar puté dovedi, că au grădini scolare cultivate, și cari au împărțit mai mulți pomi fie pădureți, fie nobilitați, în sinul poporului. Și câți sunt de aceștia în Zarand? Despărțământul asociațiunei transilvane cercul Brad ar puté lua afacerea asupra-și;

b) Să se premieze privați, cari ar puté dovedi, că posed mai multe specii de pomi nobili, și cumcă au făcut anual mai multe plantațiuni de pruni, meri etc;

c) Cu ocaziunea conferințelor învățatoresti să se discute cestiunea pomăritului înaintea poporului;

d) Cu ocaziunea ținerei despărțământului asociațiunei să se aranjeze expozițiuni din pόμε, éră exponenții să se premieze, cari ar merita.

S'ar mai puté aminti și alte mijloce. Lucrul principal însă este: să nu lipsescă voința, priceperea și energia celor ce stau în fruntea poporului.

Dacă cei cu stare au înființat bănci pentru popor, și bine au făcut; dacă ne place a fi directori, secretari etc. și câte tôte; dacă ne place a șice și a spune, că clientela e fôrte numărôsă, și că nu mai ajung banii de dat împreună: apoi trebuie să ne cugetăm a lumina și a spăra ramilei economiei rentabilă din care să potă face bani, spre a ne plăti regulat la bance. Éră în Zarand nu era un ram de economie mai rentabil ca tocmă pomăritul și în parte economie de vite și legumăritul. Să fim dară deștepti, spre binele nostru. Dacă de bună voie nu voim a face reforme, vom face mâne, poimăne de silă. Reformele să impune de sine la tôte. Și

intemplantarea va fi mai rentabil pentru popor a sădi pomi, a ținé vite frumoșe, decât a lucra tôte véra cu sapa pe côtele peđise, și când colo tómnă se tredește s'ermanul or: numai cu patele de cucuruz. Ba une-ori nici cu acele, mănăndule apele, ce să vérsă din vérfurile delurilor. Se sperăm, că poporul luminat, se va pune pe lucru.

Eremitul.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Influența pădurilor asupra căderii grindinei.

I.

Multe persoane, între cari meteorologiști de profesiune, credeau cumcă pădurile exercită o influență binefăcătoare asupra furtunilor însoțite de grindină, avênd de efect atât de a opri și devia mersul lor, cât și de a micșora grosimea bucăților de grindină, transformând chiar aceste periculoșe fenomene meteorologice în simple ploii, de multe-ori necesarii. Dar această acțiune a pădurilor nu era în de-ajuns probată.

Dela un rënd de vreme această cestiune cercetându-se de aprôpe în mai multe țeri, credem interesant a da, în resumat, rezultatele obținute în această privință și asupra cărora dl C. Claudot publică un studiu amănunțit.*)

Deja la 1865, Becquerel a prezentat Academie de științe din Paris în memoriu asupra temei Loiret și Loir-et-Cher, care cuprinde interesante observațiuni. Aceste observațiuni însă sunt relative numai la furtunile regulate adevărate la acelea cari par a reveni în mod periodic neglijându-se cele dișe neregulate, al căror mers caprițios scapă ori cărei clasificățiuni, deși fôrte păgubitoare, din fericire să întâmplă, deși rar. Din acest memoriu rezultă că, în urma unor observațiuni, făcute în curs de 18 ani, Beauce (Beoția) a fost de multe ori atacată de grindină prin furtunile cari formau un fel de cerc în jurul pădurii de Orleans și că această pădure ar fi protegiat cantonele Lorris și Bellegrade, situate înapoi, la nord-vestul masivului. Deasemenea pădurea de Montargis spre a fi ținut totdeauna adăpost cantonelor Ferrières, Courtenay și Château-Renard, fôrte rar bătute de grindină. În fine pe când arondismentul Blois a fost des încercat de grindină, vecinătățile pădurilor de Marchenoir și de Boulogne au fost ferite.

În 1886 același au tor a prezentat Academie un memoriu asupra zonelor furtunilor cu grindină din departamentul Seine-et-Marne din care rezultă că arondismentele Melun și Fontainebleau par a fi preservate din grindină din cauza pădurei cu acelaș nume.

În acelaș an, într'un memoriu asupra zonelor furtunilor cu grindină în departamentul Bas Rhin, Becquerel ajunge la aceleași conclusioni, adevă că: pădurile nu opresc în

*) „Revue des Eaux et Forêts” studiu de C. Claudot

mod brusc furtunile cu grindină, că mărginile pădurilor dinspre vîntul acestor furtuni sunt une-ori atinse, dar că aceste furtuni pîntrund în pădure perd încetul cu încetul din intensitatea lor, încât locurile situate dincolo de păduri sunt în genere preservate.

Ilustrul savant atribue această fericită influență a maselor păduroșe, la două cauze. Mai întâiu pădurile oprind masele de aer cari transportă norii, rezultă o scurgere sau o schimbare de direcție a aerului d'alungul pădurilor: viteza maselor aeriene și a norilor fiind diminuată, grindina va cădea înainte de a ajunge la pădure. Apoi, dacă se admite, ca Volta și Peltiere, că electricitatea intervine la formațiunea grindinei, arborii ar servi de paratonere — după expresia chiar a lui Chevreul, — spre a depărta din nori electricitatea, astfel că grindina nu se va mai putea atunci forma.

Aceste explicațiuni ale lui Becquerel n'au fost primite la Academia de științe fără serioșe discuțiuni, mai ales din partea lui Boussingault și Pouillet.

Printre observațiuni, cari apărură mai în urmă, asupra acestui subiect, merită a fi citate acelea ce fură consemnate la 1872 în Buletinul Societății de emulațiune din Jura de către Ogearien, și care observațiuni sunt basate pe cercetări fôrte minuțioșe și pe documente relative la grindină încă de pe la 1820.

Êta cele mai interesante din aceste observațiuni:

„Grindinile sunt nule sau fôrte rari pe culturile încercinate de păduri înalte (futaie) nu sunt atinse de grindină, măcar că topografia solului ar fi favorabilă furtunilor. Este de observat, că pădurile fac cu atât mai bine oficiul de paratonere cu cât arborii sunt mai înalți și mai situați la vestul pămînturilor, adevă de partea vîntului care aduce furtuni. Pentru a se cita un fapt fôrte semnificativ, printre multe altele în susținerea celor ce pured, este a se spune, că nu se află în arhivele departamentale nici o notiță cum că cercul Voiteur să fi fost atins de grindină mai înainte de 1830, pe când dela această epocă, 16 furtuni au prăpădit mai mult sau mai puțin convăitatele al cărui centru este Voiteur*). Mai înaintea acestei epoci însă, părțile ridicate ale cercului Voiteur este complet acoperit de păduri înalte, mai ales la sud-vest (pe muntele Lavigny), pe când dela această epocă pădurile s'au dus. Dela disparițiunea marilor păduri datéză deci aparițiunea grindinelor fôrte frecvente și fôrte întinse.

(Va urma.)

*) Voiteur este una din vignobilele cele mai importante din Jura.

Loterie.

Sâmbătă, în 17 Octobrie n. 1896.

Viena: 51 25 27 46 50
Timișoara: 28 1 52 76 36

hotărîrea, să păsescă pe față cu mărturisirea sa și cu pețitul seu, care moralicesce va rămănea deobligatoriu ventru vecie.

Și până când Lucille cânta, Enric și-a luat timp în abundență, pentru a privi cele două femei, pe cari voia să le conducă în cercul vieții sale.

Dómna Fleuret, de-și avea numai cu nouăsprezece ani mai mult ca fată-sa, cu cei patruzeci de ani ai sei, părea deja de cincizeci. Pe față și pe frunte avea însemnate crețe adênici, ochii îi zăcêu adânc după cercănele vinete, umflate de desele șiroțe de lacrimi. Buzele grôse părebo boboci uscați de sôrele de tómnă. Pelea feței în unele părți părea uscată, pe buze și pe gât avea pete galbui, cari anunțau bêtănțele apropiate.

Și cum și-a asternut Enric privirea acum asupra Lucilei, a tresărit ca de spaimă. Abstragênd dela strălucirea tinerețelor, dela frăgeda-i etate, limpedimea feței și dela trăsurile ei nobile, sémăna de minune cu mama-sa. Acela-și chip, numai în alt cadru, în altă podobă....

Și peste câți-va ani — acest gând i-a plesnit deodată prin creeri — Lucile tocmai așa va fi ca mamă-sa; peste aurul părului ei se va așterne a palôre, se va schimba în

blond spălăcit, obrazul ei înflăcărât, môle ca catifeaua se va încereți, ochii ei mari, albastri, prevestitori de fericire se vor turbura, buzele ei rumene se vor vesteji. Și întrégă ființa acésta plină de viață va deveni ruină, asemenea mamei sale.

L'a cuprins grôza

Nu, nu; nu mai vrea să-și lege viața de Lucile! Ca și până acum, va cerceta și de aci înainte cele două femei, pentru-că găsesce plăcere în societatea lor, în conversația lor cu spirit. Atăta-i tot! Va rămănea prietinu, cunoscutul intim, dar bărbat, ginere, nu va fi.

Nu-și va lega viața încă tineră și veselă de fetița asta s'ermana, care mâne va fi urită ca mamă-sa, și ce e mai mult, nici zestre nu are!

Fără a fi observată, cu ochii de jumătate închiși, studia dómna Fleuret într'aceste figura tinerețului. Îi ceti din față schimbarea gândurilor, simția tôte acele stări, prin cari sufletul lui se mișca în acest moment.

Experiența acésta a umplut-o de durere adêncă. Pentru că Enric Martolle îi era simpatic. Ca tiner serios și amabil, îndată la început i-a câștigat încrederea. Și i-ar fi plăcut mult să-i încredințeze lui fericirea Lucilei, a acestui băiat scump, care nu cunoscea încă

viața, care numai în mamă-sa să încredă, și care a rămănea neatins de tôte viforele.

Lucile termină piesa începută. Violina deja se odihnea pe măsută, tonurile ei însă vibrau încă în odaia întunecôsă. În aerul blând înmenea un dulce miros.

După complimentele de curtoasie ale lui Enric, tînăra violinistă s'a aședat p'un scaun. În momentul acesta tînăra observă căutătura mamei, care plină de dragoste, de gingășie și adorație de mamă, dar și de jale ascunsă, — se odihnea asupra copilului ei. Îndată pătrunse întimitatea glasului tânguiătoriu și îngrijorarea din suspinul înăbușit al mamei. Și cum a agrăit-o érăși a venit la conștiința tuturor acelor bunătăți, cari au isvorit din inima mamei, la tôte frumșetele inimei sale nobile, care între tôte tempestățile unei vieți ingrate, au rămănea curate, a găcit, ce a putut să sufere la cugetul, că pôte și el le desprețuesce pentru miseria lor, că dóră din curată aventură le cercetéză, că pôte trebuie să se îndoescă în amorul lui și în el însuși.

Și s'a cugetat în sine, că s'erăcia nu e păcat, curățenia, nevinovăția sunt tesanre de necalculabil preț și că Lucile deși pôte mai târziu va sémăna mamei sale, deși frumșetea ei între viforele de ernă va perî pôte, dacă

și căutătura ei senină se va turbura și roșeta feței i-va acoperi-o palôrea, totuși după lungul șir al anilor plini de fericire își va păstra nobleța inimei, farmecul dulce al jingășiei, spiritul marinos și cult, sinceritatea și francheța inimei, cu cari mamă-sa atât de abundanț a fost înzestrată. El, care nici odată n'a umblat după superficialități, care totdeauna a simțit lipsa unui suflet senin pentru vindecarea naturii sêu bolnav și sceptic: el să pună mai mare preț pe frumșete decât pe bunătate, și să lase ca prin idei materialiste unite să fie dus în rătăcire? Nu, de o mie de ori nu!...

*

Deodată cuvintele tremurânde ale véduvei îl făcură pe Enric să tresară:

— Așa mi se pare Enric, ca și când te-ar tortura gânduri sinistre. Nu vorbești, ca de obicei. Ce ai d-ta astăzi?

Tînăru se sculă repede și gângăvi confus:

— Ah, dómna — nu știu — nu îndrănesc. — De ceea am venit, să vă rog pentru mâna Lucilei....

Rinaldo.

Nr. 650/896. [146] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor vacante de invetatori din mai jos insemnatele comune, in protopresbiteratul Ternavei, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare in „Telegraful Roman“ si anume:

- 1. Bobohalma 300 fl., cuartir si gradina de legume.
2. Botez 300 fl., care consta din pament aratoriu si cositoriu precum si cuartir si gradina de legume.
3. Heria 300 fl., cuartir si gradina de legume.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi, vor avea a-si asterne rugarile de concurs instruate conform legilor in vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral in Cetatea-de-balta (u. p. Kukulovár) pana la termenul fixat.

Cetatea-de-balta, 20 Septembrie 1896.

Oficiul protopresb. gr. or. al tractului Ternavei in contelegere cu comit. parohiale respectiv.

Nicolae Todoran, protopresbiter.

Nr. 540-896 [147] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante de clasa a III-a Merchiaşa cu filia Jimbor, in protopopiatul Cohalmului, se scrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare in „Tel. Rom.“

Emolumentele impreunate cu acest post

si constatate de catre comitetul parohial dau un venit anual de 477 fl. 60 cr.

Casa parohiala de petra cu mai multe incaperi, - grajd de petra cu mai multe desparterminte, sura coperita cu tigla, tote noue si in stare forte buna.

Competenții își vor trimite cererile lor in regula instruite conform legilor nostre bisericesci la subsemnatul oficiu protopresbiteral. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului in contelegere cu comitetul parohial respectiv.

Cohalm, 23 Iunie, 1896.

Nicolau D. Mircea, protopresbiter.

Nr. 393-896 protopresb. [151] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohii „Sard“ protopresbiteratul Sighisoarei, se publica conform veneratului ordin consistorial ddto 23 August 1896 Nr. 5282 Bis. concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare in organul arhidiececan „Telegraful Roman“.

Emolumentele impreunate cu acest post de paroh dau suma de 358 fl. 59 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parohii, se dau la subscrisul oficiu protopresbiteral, eventual la comitetul parohial concertent.

Concurenții au a-si asterne cererile concursuale instruite conform normelor in vi-

gore in termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterel, avend a se presenta sub durata concursului in vre o Dumineca seu serbatoare in biserica din respectiva comuna bisericesca spre a-si arata aptitudinea in cele rituale.

Sighisoara, 4 Septembrie 1896,

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighisoarei, in contelegere cu comitetul parohial concertent,

Dimitrie Moldovan, protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 472/896 [148] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Someșul-cald cu filia Lăpuștești, din protopresbiteratul Clușului, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare in „Telegraful Roman“.

Emolumentele impreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 432 fl. 40 cr.

Doritorii de a reflecta la acest post, au a-si asterne suplicile de concurs, instruite conform normelor in vigoare, subsemnatului oficiu, pana la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral in contelegere cu comitetul parohial.

Cluș, 3 Septembrie 1896.

Tuliu Roșescu, protopresbiter.

Nr. 29 of. par. [144] 3-3

Publicare de licitațiune.

Pentru zidirea bisericii gr. or. din comuna Chesler in protopresbiteratul Ternavei, se va tine licitațiune minuente in 8.20 Novembre 1896 la 10 ore a. m. in edificiul scolar.

Dupa preliminariu prețul exclamării este 4442 fl. 22 cr. v. a. între cari se cuprinde si materialul de cărămidă, țiglă, năsip, lemne de stejar, lucrul cu carle si palma ce le prestăza poporul.

Doritorii de a efectui zidirea acestei biserici pe baza planului aprobat de Prea-venerabilul Consistoriu arhidiececan Nr. 3637 Ep. din 19 Iunie 1893, sunt poftiti a se presenta pana la termenul mai sus aratat la locul destinat, ér oferentii se-si înainteze ofertele lor oficiului parohial gr. or. din Chesler împreună cu vadiul de 10% fie in bani ori harti de valoare, planul si preliminariul de spese, precum si condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial subsemnat.

In contelegere cu comitetul parohial. Chesler, 20 Septembrie 1896.

Nicolau Manovicu, paroh gr. or. si președintele comitetului parohial.

Nr. 564/896 of. protop.

Am vedit.

Cetatea de baltă (Kukulofalva 20 Septembrie 1896.

Nicolae Todoran, protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobree 1896.

Table with columns for train types (Tren de persoane, Tren accelerat, etc.), destinations (Viena, Budapesta, Szolnok, etc.), and times.

Table with columns for train types, destinations (Viena, Budapesta, Szolnok, etc.), and times.

Table with columns for train types, destinations (Ghiriș, Turda, Sibiu, etc.), and times.

Table with columns for train types, destinations (Cucerdea, Oșorheiu, Reg. sās., etc.), and times.

Nota: Orele insemnate in stanga statiunilor sunt a se ceti din sus in jos, cele insemnate in dreapta a se ceti din jos in sus. Numerele cele grase insemna orele de lupte